

ע"ר חרבות ברזל
2210-25
2211-25

י"ט אייר תשפ"ו
06.05.2026

מדינת ישראל
ועדת ע"ר לענייני קורונה, חרבות ברזל - מסלול ארצי
ועם כלביא – נזק עקיף

לפני כבוד חברי הוועדה:
סגן ראשת בית הדין, ד"ר ערן בר, עו"ד - יו"ר
רו"ח קובי ישראלי, רו"ח - חבר

העוררת: דייטונה בנייה בע"מ, תאגיד 515507820
באמצעות מר ברק סמימי ספיר

נ ג ד

המשיבה: **רשות המיסים**
באמצעות קרן הפיצויים
רחוב הלח"י 31 בני ברק
Akif.ararim.GRP@taxes.gov.il
באמצעות ב"כ משיבה עו"ד שולמית דוידסון
shulamitda2@taxes.gov.il

נוכחים:

ב"כ העוררת: עו"ד יובל מעוז, העורר מר ברק סמימי
ב"כ המשיבה: עו"ד שולמית דוידסון, המפקח אבי גליס
באמצעות VCourts

החלטה

1. העוררת הגישה שני עררים על החלטות המשיבה בהליך תביעה לפיצויים לתקופות הזכאות אוקטובר 2023, ונובמבר-דצמבר 2023.
2. המחלוקת בעררים אלה היא סביב סמכות המנהל להתערב בגובה הוצאותיה הקבועות של העוררת, זאת לאחר שנמצא על ידי המשיבה פער משמעותי בין גובה הפיצויים שנתבעו על ידי העוררת לבין סך הוצאותיה הקבועות בפועל.
3. למען השלמת התמונה, נעיר כי מדובר בעררים חוזרים לאחר שהוועדה נאותה, באופן חריג, להשיב את העררים לשלב ההשגה על מנת לאפשר לעוררת להציג פירוט הוצאות קבועות אשר ייתכן ולא הוכרו על ידי המשיבה בהחלטותיה הקודמות בהשגות. בהתאם להחלטתנו בעררים הקודמים, נדרשה העוררת לפרט את הוצאותיה הקבועות ולהציג אסמכתאות על מנת שתעמוד בפני המשיבה התמונה המלאה ולקבוע מה סך הוצאותיה הקבועות בתקופות הזכאות.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה, חרבות ברזל - מסלול ארצי

ועם כלביא – נזק עקיף

4. לאחר שהורינו על השבת תיקי הערר לשלב ההשגה, המשיבה קיבלה שתי החלטות בהשגות. בהחלטות בהשגות שניתנו ביום 15/10/2025, נקבע כי לאחר בחינת כלל הנתונים והמסמכים שהועברו על ידי העוררת נמצא קובץ יחיד, והעוררת לא העלתה מסמכים נוספים אשר תומכים בקיומן של הוצאות קבועות נוספות. גם בהחלטות אלה נקבע כי לאחר בדיקה נוספת נמצא כי קיים פער מהותי בין סכום הפיצויים המבוקשים לבין ההוצאות הקבועות של העוררת.
5. בהחלטותיה בהשגה, ציינה המשיבה בהגיונות הרבה כי בנושא חישוב רכיב השכר נפלה טעות במספר העובדים המועסקים בתקופת הזכאות, ובהתאם לכך, בכל הנוגע לתקופת הזכאות נובמבר-דצמבר 2023, הרי שרכיב השכר עומד על 177,073 שקלים, כך שסך הפיצוי המאושר לתקופת זכאות זו הוא 179,397 ש"ח. בשים לב לעובדה שלעוררת הועברו תשלומים בסך של 462,620 ש"ח, התבקשה העוררת להשיב את הפרש המקדמות ששולמו לה עבור תקופת זכאות זו, בסך כולל של 283,223 ש"ח.
6. אשר לתקופת הזכאות אוקטובר 2023, המשיבה קבעה שגם במקרה זה קיים פער משמעותי בין הוצאותיה הקבועות של העוררת לבין סכום הפיצוי הנתבע בתקופה זו. בהתאם לכך, העוררת נדרשה להשיב את ההפרש בין המקדמות ששולמו לה לבין סכום הפיצוי שנקבע בסופו של יום.
7. על ההחלטות המעודכנות בהשגות הגישה העוררת שני עררים.

טענות העוררת בתמצית

8. בכתב הערר התייחסה העוררת לקביעות המשיבה בדבר ניכוי תשומות שלא כדיון, בכל הנוגע לחשבונות שהוצאו על ידי חברת א.א זיאן סיטי, וטענה שמדובר בהוצאות קבועות כשחברה זו הועסקה כקבלן משנה אשר הייתה יכולה להעסיק כ-300 עובדי שטחים.
9. עוד טענה העוררת כי המשיבה לא התייחסה כלל לעיסוקה של העוררת, ולכך שהיא עוסקת בביצוע עבודות שלד, שיפוץ ובנייה. אין מחלוקת כי העוררת אינה בעלת סיווג קבלני, ולשם כך היא נדרשת להעסיק קבלני משנה מטעמה, אשר הינם בעלי סיווג קבלני מתאים או בעלי רישיון לכוח אדם לפי סוג העבודה אותה היא נדרשת לבצע. לעמדתה, הוצאות עבור תשלומים לקבלני משנה הן בגדר הוצאות קבועות להן העוררת מחויבת, ואין הדבר שונה כלל ועיקר משכר עבודה אותה העוררת היתה נדרשת לשלם למי מעובדיה.
10. עוד נטען כי בחוק לא נקבע מהן הוצאות קבועות. בהוראות הביצוע של המשיבה אשר הורחבו על ידי לשכת יועצי המס, מדובר בהגדרה רחבה, לפיה מדובר בהוצאות קבועות שהעסק לא יכול להימנע מהן. העוררת לא היתה יכולה להימנע מהתשלומים לקבלני משנה, ולכן היה להכירן כהוצאות קבועות. עוד טענה העוררת כי נגרמה לה ירידה במחזור העסקאות כאשר הסכומים אותה שילמה לקבלני משנה הינם חלף שכר, ובגין עבודותיה השוטפות אשר בוצעו בחודשים הרלוונטיים. העוררת ביקשה לבטל את החלטות המנהל בהשגות, לקבל את התביעות לפיצויים במלואן, ולהורות על תשלום הפיצויים אשר אמורים לשקף את מלוא נזקה.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה, חרבות ברזל - מסלול ארצי

ועם כלביא – נזק עקיף

11. לאחר הגשת כתב התשובה ניתנה החלטה בה קבעה הוועדה, שלא נפל פגם בהחלטת המשיבה בהשגה. במסגרת החלטה זו הורינו לעוררת להשלים טיעון, ולפרט בטבלה את הוצאותיה הקבועות.
12. בתגובתה המשלימה שבה העוררת וטענה לגבי אמיתות העסקאות שבוצעו מול חברת ז'אן סיטי, שכן מדובר בהתקשרות אמיתית ולא מדובר בהתקשרות פיקטיבית או מלאכותית, כך שיש להכיר בעסקאות אלה. העוררת חזרה על נימוקיה להכרה בחשבוניות מקבלני משנה כהוצאות קבועות, מאחר ולא מדובר בתשומות רגילות. לעמדת העוררת לא מדובר בתשומה במובן הטכני, אלא מדובר בהוצאה עסקית שיש לה זיקה ישירה לפעילות שנפגעה ולמנגנון הפיצוי שנועד להשתתף בהוצאות העסק. העוררת צירפה טבלת הוצאות קבועות שלפיה היא זכאית לפיצויים, ובמסגרת טבלה זו היא פירטה את כל ההוצאות לרבות הוצאות בגין קבלני משנה אשר העסיקה בתקופות אלו. בהתאם לאמור לעיל, טענה העוררת כי טעתה המשיב בכך שקבעה שמדובר בחשבוניות פיקטיביות, וכאשר קביעה זו אינה יכולה לשמש בסיס לנטרול גורף של רכיב התשומות המהותי. אשר לגדר המחלוקת בגדר עררים אלו, טענה העוררת כי הוצאות קבלני המשנה הן הוצאות קבועות פרויקטליות, אשר יש להביאן במסגרת חישוב הפיצוי.

טענות המשיבה בתמצית

13. המשיבה בכתב התשובה התייחסה בהרחבה לתכלית החקיקה, ולסמכות המנהל להתערב בשיעור מקדם ההוצאות הקבועות במקרה שבו קיים פער משמעותי בין סך הוצאותיה הקבועות של העוררת לבין הפיצוי אשר נתבע על ידה.
14. לגבי החשד לניכוי מס תשומות שלא כדון, נטען כי משרדי מס ערך מוסף ברחובות אישרו לעוררת להמשיך לעבוד מול חברת א.א ז'אן סיטי וכי ההוצאות בגין חברה זו אינן בגדר הוצאות קבועות. המשיבה טענה כי במקרה זה מדובר בפער עצום בין תביעת העוררת לפיצויים לבין סך הוצאותיה הקבועות, ונראה כי מדובר במקרה מובהק בו התשומות הגבוהות הביאו להגדלת הפיצוי שאינו תואם לגובה הוצאותיה הקבועות.
15. המשיבה הפנתה לפסיקה התומכת בסמכותה להתערב בגובה הפיצוי המבוקש נוכח הפער המשמעותי בין סך ההוצאות הקבועות לבין גובה הפיצוי הנתבע (עמ"נ (מרכז) 37303-02-22 בסמרקט בע"מ נ' רשות המיסים בישראל (פורסם בנבו, 02.06.2023)(להלן: "עניין ביסמרקט") וכן החלטות ועדות הערר וביניהן ערר 1750-21 אינקוגניטו נ' רשות המיסים (פורסם בנבו, 13.02.2002) (להלן: "ערר אינקוגניטו").
16. המשיבה הפנתה לדרישות העוררת לפיצויים ולפירוט ההוצאות הקבועות שצירפה לכתב הערר. ממסמכים אלה עולה כי מדובר בהוצאות קבועות אשר מסתכמות באלפים בודדים, כפי שפורט בסעיף 61 לכתב התשובה ובהחלטות בהשגה.

י"ט אייר תשפ"ו

06.05.2026

ערר חרבות ברזל

2210-25

2211-25

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה, חרבות ברזל - מסלול ארצי

ועם כלביא – נזק עקיף

17. עוד טענה המשיבה כי אין מקום להכיר בהוצאות העוררת לקבלני משנה חלף הוצאות שכר, מאחר ועמדה זו מנוגדת לתכלית החקיקה. המשיבה הפנתה להוראות סעיף 38(ג) לחוק, אשר קובעת מהן הוצאות שכר שיש להכירן, קרי מדובר בהוצאות שכר אשר דווחו לפקיד השומה בהתאם לטופס 102. המשיבה אף הפנתה להחלטת ועדת ערר אשר דנה בסוגיה דומה למקרה שבפנינו, כך שלא ניתן להכיר בהוצאות שכר אשר שולמו תמורת חשבונית, ולא במסגרת העסקה ישירה (ראה ערר 1077/25, פז לגובה נגד רשות המיסים (פורסם בנבו, 06.05.2025)).
18. המשיבה טענה כי הפעילה את סמכותה להתערב בגובה המקדם הקבועות כדין, החלטותיה בהשגות ניתנו כדין, ועל כן, דין העררים להידחות תוך חיוב העוררת בהוצאות הליך זה בצירוף שכר טרחת עורך דין ומע"מ כחוק.

דין והכרעה

לאחר שבחנו את טענות הצדדים שפורטו בכתבי הטענות ובדיון היום, מצאנו כי לא נפל כל פגם בהחלטת המשיבה בהשגות המצדיק התערבותנו.

רקע כללי- תכלית הפיצוי

19. במסגרת מאמצי הממשלה לסייע לעסקים בהתמודדות עם הפגיעה בפעילותם הכלכלית בעקבות פעולות הלחימה הממושכות במסגרת מלחמת "חרבות ברזל", נחקק חוק התכנית לסיוע כלכלי (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023. במסגרת החוק תוקן חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961, ונוסף בו פרק שמיני 1, אשר קובע מתווה פיצוי לעסקים קטנים ובינוניים להשתתפות בהוצאותיהם הקבועות ובחלק מהוצאות השכר שלהם.
20. המודל המוצע בחוק מבוסס בעיקרו על המודל של פיצויים שניתנו בעבר באירועי לחימה לפי חוק מס רכוש ומענקי קורונה שניתנו לפי חוק התוכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן: "חוק הקורונה") וחוק מענק סיוע לעסקים בשל ההשפעה הכלכלית של התפשטות זן אומיקרון של נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התשפ"ב-2022 (להלן: "חוק האומיקרון"). בהתאם למתווה זה, עסק אשר נפגע באופן משמעותי כתוצאה מפעולות המלחמה והשלכותיהן על העורף, יהיה זכאי לפיצוי אשר יותאם לשיעור הפגיעה שלו, והוא יחושב על פי היקף הירידה במחזור שלו, גובה ההוצאות הקבועות שלו ושכר העובדים אשר הוא משלם (ראו הצעת חוק התוכנית לסיוע כלכלי (הוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד-2023, סעיף 1).

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה, חרבות ברזל - מסלול ארצי

ועם כלביא – נזק עקיף

סמכות המנהל להתערב בגובה הפיצוי ולחשב הוצאות קבועות בפועל

21. המחלוקת בערר זה היא לגבי חישוב גובה הפיצוי המגיע לעוררת והפעלת סמכות המנהל לבחון הוצאות קבועות בפועל. כבר בשלב זה נעיר כי לא מצאנו מחלוקת עובדתית בין הצדדים לגבי סך ההוצאות הקבועות בהן נשאה המשיבה בפועל בתקופת הזכאות למעט, תשלום לקבלני משנה, סוגייה אליה נתייחס במשך.
22. סמכות המנהל לסטות מהנוסחה הקבועה בחוק באמצעות שינוי מקדם ההוצאות הקבועות, נדונה בהרחבה בהחלטות קודמות של וועדות הערר בנושא מענקי קורונה ואומיקרון. בהחלטות אלה נקבע כי דרך המלך היא קביעת גובה המענק בהתאם לנוסחה הקבועה בחוק. יחד עם זאת, ייתכנו מקרים בהם גובה הפיצוי לפי נוסחה יוצר עיוות, ולכן יש לבצע חישוב פרטני של ההוצאות הקבועות בפועל. לדוגמא, במקרים בהם קיים פער ניכר בין גובה המענק לפי נוסחה לבין סך ההוצאות הקבועות בפועל (ראו ערר 21-2254 סקופוס וורלד טרבבל בע"מ נ' רשות המיסים (פורסם בנבו, 19.2.2023); ערר 1227-21 מרפז – סחר ותעשיות בע"מ נ' רשות המיסים (פורסם בנבו, 03.10.2021); ערר 21-2133 אדיר מילר בע"מ נ' רשות המיסים (פורסם בנבו, 15.02.2022); ערר 22-2562 אנוס פאשן נ' רשות המיסים (פורסם בנבו, 06.07.2023); ערר 21-1431 הקשר הישראלי תיירות נ' רשות המיסים (פורסם בנבו, 07.04.2022).
23. בערר אינקוגניטו קבעה הוועדה כי ניתן להצדיק את הפעלת הסמכות לבחון את ההוצאות הקבועות בפועל במקרים בהם המשיבה מוצאת כי חישוב המקדם בהתאם לנוסחה ייצור עיוות או גם במקרים בהם נמצא בדיעבד, פער קיצוני ומופרז בין ההוצאות הקבועות בפועל לבין המענק המבוקש (פס' 82 להחלטה). קביעה זו מתיישבת גם עם לשון החוק ומתחדדת לאור הדיונים שנערכו בוועדת הכספים של הכנסת בקשר עם הוראה זו (ראו פרוטוקול מספר 97 משיבת ועדת הכספים של הכנסת מיום 21.7.20, עמ' 43-44; פורסם באתר הכנסת).
24. יוער כי גם במקרה בו יש ספק אם הייתה הצדקה לבחון את ההוצאות הקבועות בפועל, נקבע שכל שנמצא פער קיצוני ומופרז בין סך ההוצאות הקבועות בפועל לבין סכום המענק המתקבל על פי הנוסחה הקבועה בחוק עדיין ייתכן ויהיה מקום להורות על שינוי גובה המקדם (ראו לדוגמא ערר 22-1039 תריסי רוני בע"מ נ' רשות המיסים, פס' 44 (פורסם בנבו, 25.08.2022)).
25. בתי המשפט המחוזיים שדנו בערעורים על החלטות הוועדות, שבו וקבעו כי בחינת גובה הוצאות קבועות של העוסק עשויה להיות רלוונטית לבחינת קיומו של קשר סיבתי, נדרשת לאור מטרת החוק, ויכולה להיות רלוונטית גם בשל הסמכות הנתונה למנהל לשנות את מקדם ההשתתפות בהוצאות קבועות:

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה, חרבות ברזל - מסלול ארצי

ועם כלביא – נזק עקיף

"בהקשר הרחב יותר יש להעיר כי החוק, שמטרתו לסייע לעוסקים הנאלצים להוציא הוצאות קבועות חרף הירידה או ההפסקה בפעילות בתקופת הקורונה, כגון דמי שכירות, חשבונות חשמל ומים, לא רק שאינו כולל הגדרה של הוצאות קבועות, אלא שנוסחת המענק אף היא אינה מתייחסת באופן מפורש להוצאות אלו, אלא לתשומות השוטפות כפי שדווחו למע"מ (במכפלת 0.9) והוצאות השכר הנחסכות וביחס בינו לבין המחזור השנתי בשנת 2019, כאשר מקדם ההשתתפות בהוצאות הקבועות נגזר מכך (המקדם הוא 1 פחות היחס האמור). ולמרות זאת, כמו הוועדה, אף אני איני סבור כי קיימת מניעה לבחון את גובה הוצאותיו הקבועות של העסק הספציפי. בחינה זו עשויה להיות רלוונטית לאור הצורך בקיומו של קשר סיבתי בין הירידה במחזורים ובין משבר הקורונה, כמו גם לאור מטרת החוק, הנלמדת הן משמו והן מדברי ההסבר להצעת החוק (ראו בעניין זה הניתוח המפורט שערכה ועדת הערר בערר 1750-21 אינקוגניטו נ' רשות המסים [פורסם בנבו] [13.2.2022]), לסייע לעוסקים הנאלצים להוציא הוצאות קבועות חרף הירידה בפעילות בשל הקורונה. בחינה זו יכולה להיות רלוונטית גם בשל הסמכות הנתונה למנהל לשנות את מקדם ההשתתפות בהוצאות קבועות. ברור כי לשם בחינת גובה ההוצאות הקבועות יש לקבוע, ראשית, מה הן "הוצאות קבועות", וכאמור, כמו הוועדה, אף אני לא מצאתי בסיס לטענת המערערת כי הוצאותיה הנזכרות לעיל נחשבות כהוצאות קבועות לצורך המענק. לעומת זאת, הוועדה, שעיינה בדו"ח הכספי המבוקר של המערערת לשנת 2020 ובמאזן הבוחן לשנת 2021 הגיעה למסקנה, שגם בה לא מצאתי כל מקום להתערב, לפיה סך הוצאותיה הקבועות של המערערת עומד על כ-20,000 ₪, שהוא סכום שלא רק רחוק מזרח ממערב מסכום המענקים להם עותרת המערערת, אלא אף נמוך מסכום המענק שאושר למערערת. מאחר שמטרת החוק היא לסייע לעוסקים בתשלום הוצאותיהם הקבועות, אין זה סביר כי המשיבה או הוועדה תתעלם מנתונים אלה". (ראה עניין ביסמרקט לעיל, פסי' 17-18, ההדגשות אינן במקור- ע.ב.)

26. בעמ"נ 50021-08-22 פרינטופ סחר בע"מ נ' רשות המיסים, פס' 17 (ניתן ביום 15.8.2023) (להלן: "עניין פרינטופ"), בית המשפט המחוזי הדגיש את סמכות המנהל לבחון פרטנית את הוצאותיו הקבועות של העוסק, מקום בו הפיצוי לפי הנוסחה אינו משקף את הוצאותיו הקבועות:

"אין בידי לקבל את טענת המערערת לפיה המשיבה רשאית להתערב במקדם, אך לא לבדוק באופן פרטני את סכום ההוצאות הקבועות על מנת לבחון האם המקדם הנקבע על פי הנוסחה (כשהוא מוכפל בשיעור הפיצוי), אכן משקף את ההוצאות הקבועות האמיתיות והנכונות של העסק..."

הציר המרכזי בסעיף זה הוא ההוצאות הקבועות, והתערבות המנהל אפשרית מקום שבו המקדם, כפי שנקבע על פי הנוסחה, אינו משקף את ההוצאות הקבועות. (ההדגשות אינן במקור- ע.ב.)

חישוב ההוצאות הקבועות בעניינה של העוררת

27. אמנם, בחוק אין הגדרה או רשימה של הוצאות המוגדרות כהוצאות קבועות לשם חישוב המענק. בדברי ההסבר להחלטת הממשלה בנושא מענקי קורונה נכתבו דברים הנכונים גם למקרה זה:

"עסקים שפעילותם נפגעה כאמור יכולים לצמצם את הוצאותיהם המשתנות, כגון רכישות מספקים ותשלומי שכר, אולם ישנן הוצאות שאין ביכולתם להימנע מהן, ובהן תשלומי שכירות, הוצאות ביטוח, חשבונות חשמל ומים וכדומה" (ה"ח הממשלה תש"ף מס' 1341, עמ' 453).

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה, חרבות ברזל - מסלול ארצי

ועם כלביא – נזק עקיף

28. עוד נקבע כי אחת מתכליות המענק היא להבטחת ההמשכיות העסקית והאצת המשק, ולכן יש לנקוט בגישה מרחיבה ומיטיבה ביחס להוצאות שיש להחשיבן כהוצאות קבועות לצורך קביעת המענק (ראו ערר 1832-21 ב.ג. בטחון הצפון אבטחת מוסדות, ליווי טיולים ומתן שרותי רפואה נ' רשות המסים (פורסם בנבו, 22.07.2022); וערר 1112-22 ש.ס שאמא עבודות פיתוח ובניה - שאמא סעידי נ' רשות המסים (פורסם בנבו, 16.10.2022).
29. תכלית החקיקה במקרה שבפנינו היא לפצות עוסקים בגין הוצאות שכר ובגין הוצאות קבועות. צודקת העוררת שבחוק אין רשימה קבועה מה הן הוצאות קבועות, אולם כפי שנקבע בפסיקה בשורה של החלטות, והן בדברי החקיקה, מדובר בהוצאות קבועות שהעסק לא יכול היה להימנע מהן.
30. במקרה זה, המשיבה ערכה בדיקה פרטנית במספר הזדמנויות והכירה בהוצאות העוררת, הן בשלבי ההשגה הקודמים, והן לאחר השבת התיקים לשלב ההשגה בעררים הקודמים. למעלה מן הצורך, גם במסגרת ערר זה התרנו לעוררת להציג פירוט של הוצאות קבועות מהן לא הייתה יכולה להימנע.
31. חרף החלטות הוועדה ובקשות המשיבה, העוררת לא צירפה פירוט של הוצאות קבועות נוספות מעבר לאלה שכבר הוצגו בעבר ועמדה על טענתה היחידה כי יש להכיר בעסקאות שנערכו בינה לקבלני משנה כהוצאה קבועה. אף במסגרת הדיון היום, כאשר ביקשנו מהעוררת לפרט אילו הוצאות הוציאה בתקופות הזכאות, הוצאות שלא הייתה יכולה להימנע מהן, בא כוח העוררת טען בהגינותו כי את עיקר טענותיהם הם סמכו סביב הוצאות לקבלני משנה, וכל שאר ההוצאות הן זניחות.
32. בהקשר זה נעיר כי להתערבות בגובה המקדם ישנה הצדקה ממשית במקרה זה. הגם שבפסיקה נקבע שדי בקיומו של פער משמעותי בדיעבד, בין סכום הפיצוי המבוקש לבין סך ההוצאות הקבועות, הדבר מצדיק התערבות המנהל בקביעת בגובה המקדם, במקרה זה נחה דעתנו כי לאור אופי פעילותה של העוררת הייתה הצדקה של ממש לבחון הוצאות קבועות.
33. כפי שעלה על ידי הצדדים בדיון, הרי שמדובר בעוררת הפועלת כקבלן משנה ומעסיקה קבלנים אחרים תחתיה. עיקר פעילות העוררת מתמצה בהעסקת קבלני המשנה והיא אינה נושאת במרבית ההוצאות הקבועות. הגם שמחזוריה גבוהים באופן יחסי, אין חולק כי הרווחיות של עוסקים מעין אלה היא נמוכה, כך גם הוצאותיהן הקבועות. לא בכדי, העוררת לא הצליחה לפרט או להציג אסמכתאות לקיומן של הוצאות קבועות, אפילו בדמות שכירות מבנה והוצאות ארנונה, או הוצאות תפעוליות נוספות אשר ניתן להכירן כהוצאות קבועות.
34. במקרה זה אנו נדרשים להכריע בסוגיה אחת ויחידה, האם יש להכיר בהוצאות ששולמו על ידי העוררת לקבלני משנה כהוצאה קבועה. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, החקיקה הרלוונטית והפסיקה, יש לדחות טענה זו מכל וכל. המדובר בהוצאה שוטפת שאינה קבועה במובן המהותי שלה. העוררת טענה במהלך הדיון כי במהלך תקופת הזכאות היא המשיכה בפעילותה, ואף הפרויקטים בהן נטלה חלק הינם היו פרויקטים חיוניים, ולשם כך היא נדרשה לשלם עבור קבלני משנה. מדברי עוררת עצה אין

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה, חרבות ברזל - מסלול ארצי

ועם כלביא – נזק עקיף

כל מחלוקת שמדובר בהוצאה מובהקת לצורך ייצור הכנסה. לא מדובר בהוצאה שהעוררת לא הייתה יכולה להימנע ממנה. במסגרת הוראות החוק, המחוקק היה ער לכך שהוצאות קבועות הינן הוצאות קבועות שהעסק לא יכול להימנע מהן. בהתאם לכך, גובה הפיצוי הינו נגזרת מהירידה בשיעור העסקאות, כמו גם גובה המקדם שנקבע. כאמור, לפי המתווה הקבוע בחוק ההשתתפות בסך ההוצאות הקבועות תלויה בשיעור הירידה במחזור העסקאות. לפי מתווה הקבוע בחוק כאשר מדובר בעסק שהמשיך לעבוד ולייצר הכנסה הוא לא יקבל פיצוי עבור החלק היחסי של ההוצאות הקבועות ששימשו לצורך ייצור ההכנסה אף אם מדובר בהוצאות קבועות. במקרה שבפנינו לא מדובר כלל בהוצאות קבועות, אלא בהוצאות משתנות טהורות לצורך ייצור ההכנסה, שהיקפן משתנה בהתאם לרמת הפעילות של העסק, הייצור או המכירות. ככל שהפעילות גדלה – ההוצאה גדלה, וככל שהפעילות קטנה – ההוצאה קטנה. על מנת להדגיש את חוסר ההיגיון בטיעוני העוררת נבחר כי בהתאם לנוסחה הקבועה בחוק, ככל שלעוסק קיימת ירידה בשיעור נמוך יותר, הרי שסך הפיצוי המתקבל מהנוסחה יהיה נמוך יותר.

35. במקרה זה אין חולק כי כל ההוצאות ששולמו לקבלני משנה היו הוצאות משתנות לצורך ייצור הכנסה שהעוררת הפיקה במהלך תקופות הזכאות, כך שלא מדובר בהוצאות קבועות שלא ניתן היה להימנע מהן. נוכח העובדה כי מדובר בהוצאות שוטפות מובהקות, צדקה המשיבה שלא הכירה בהוצאות אלה כהוצאות קבועות ומשכך, לא נפל כל פגם בהחלטת המשיבה בהשגות.

36. ניהול הליכי ההשגה והערר החוזרים הסבו למשיבה הוצאות משמעותיות. עוד ביום 3/4/2026, ניתנה החלטה בה נקבע כי אין מקום להכיר בהוצאות לקבלני משנה כהוצאות קבועות. במסגרת החלטה זו אפשרה הוועדה לעוררת להגיש טבלה ובה פירוט הוצאות קבועות שייטכן ולא הציגה אותן קודם לכן במסגרת טענותיה. כאמור, גם במסגרת התגובה המשלימה, העוררת לא הציגה כל טיעון נוסף או פירוט הוצאות קבועות נוספות.

37. אשר לטענת העוררת בדבר הסתמכות על קבלת כספי המקדמות או התחשבות בעובדה שהיא נדרשת להשיב כיום את ההפרש בין המקדמות ששולמו לה לבין הסכום הפיצוי לפי חישוב הוצאות קבועות, נציין כי העוררת נדרשה להשיב את ההפרש בין המקדמות כבר חודשים ארוכים קודם לכן. חרף החלטות המשיבה בעניין זה, העוררת לא השיבה את המקדמות במועד, כך שחלוף הזמן ממועד מתן ההחלטות בתביעות ועד למועד השבת התשלומים ששולמו בייתר רובץ לפתחה.

י"ט אייר תשפ"ו

06.05.2026

ערר חרבות ברזל

2210-25

2211-25

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה, חרבות ברזל - מסלול ארצי

ועם כלביא – נזק עקיף

סוף דבר

38. לאור כל האמור לעיל, מצאנו כי דין העררים להידחות, זאת כשטענות העוררת עומדות בסתירה מוחלטת להוראות החוק, תכלית החקיקה, הפסיקה הנוהגת ולכללי החשבונאות.
39. אנו קובעים כי העוררת תישא בהוצאות המשיבה בגין ניהול עררים אלה, בסך כולל של 15,000 שקלים. סכום ההוצאות ישולם על ידי העוררת בתוך 30 ימים מהיום, שאם לא כן, לסכום זה יתווספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק.
40. אשר לתשלומי הפיצויים ששולמו בייתר (בגין ההפרש בין המקדמות ששולמו לה לבין גובה הפיצוי המאושר), סכום המסתכם בסך העולה על 443,000 ₪, סכום זה יוחזר למשיבה בתוך 90 ימים מהיום בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק.
41. באפשרות העוררת לפנות לפקיד השומה הרלוונטי, להציג את נסיבותיה, את מצבה הכלכלי, ולבקש מפקיד השומה פריסה רחבה של סכום זה, ככל הניתן. פקיד השומה מתבקש לשקול את טענות העוררת, את גובה התשלום אותו היא נדרשת להשיב כיום, ולאפשר לה פריסה רחבה ככל הניתן, וזאת בהתאם לשיקול דעתו.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 60 יום.

ניתנה היום בתאריך י"ט אייר תשפ"ו, 06.05.2026, במעמד הצדדים.

רו"ח קובי ישראלי

חבר הוועדה

ד"ר ערן בר, עו"ד

יו"ר הוועדה